

CULOAREA CA EXPERIMENT URBAN / COLOUR AS AN URBAN EXPERIMENT

Veronica ZYBACZYNSKI

Asist. drd. arh. / *Teach. Assist. PhD Arch.*

veronica_zyby@yahoo.com

Rezumat

Golită de calitățile simbolice atribuite de om de-a lungul timpului, culoarea a devenit astăzi subordonată cerințelor funcționale și estetice. Programul Național de reabilitare termică a blocurilor de locuințe, promovat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței în colaborare cu autoritățile locale, a condus la un experiment cromatic urban fără precedent în ultimii ani în România. Acest articol prezintă câteva exemple de reabilitări cromatice (care însoțește inevitabil reabilitarea termică) din București, Timișoara și Iași precum și un experiment cromatic la scară mare realizat în Moscova. Scopul acestei lucrări este de a sublinia importanța culorii în estetica urbană.

Cuvinte cheie: culoare, estetică urbană, experiment cromatic urban, reabilitare termică, reabilitare cromatică

Abstract

Cleared of the symbolic qualities that man assigned to it over time, the colour became nowadays subordinated to the functional and aesthetic requirements. The National Program for thermal rehabilitation of apartment buildings, promoted by the Ministry of Regional Development and Housing in collaboration with the local authorities led to an unprecedented urban colour experiment in the recent years in Romania. This article presents several examples of the chromatic rehabilitation (which accompanied inevitably the thermal rehabilitation) in Bucharest, Timișoara and Iași as well as a large scale chromatic experiment developed in Moscow. The aim of this paper is to highlight the importance of colour in the urban aesthetics.

Keywords: colour, urban aesthetics, urban chromatic experiment, thermal rehabilitation, chromatic rehabilitation

Culoarea este prezentă în viața și activitatea zilnică a oamenilor la fiecare pas: de la interiorul locuinței fiecăruia la cadrul urban, de la culorile hainelor oamenilor de pe stradă la culorile din magazine, muzee, expoziții, etc.

Acest articol prezintă o serie de exemple de reabilitări cromatice (care însoțesc inevitabil reabilitarea termică) din București, Timișoara și Iași precum și un experiment cromatic la scară mare realizat în Moscova. Scopul acestei lucrări este de a accentua importanța culorii în estetica urbană.

Culoarea transmite mesaje dintre cele mai diverse: veselie-tristețe, cald-rece, liniște-agitație, anxietate-confort, apropiere-depărtare.

În trecut culoarea era utilizată pentru a simboliza calitățile spiritelor și zeităților, fenomenele cosmice.

În prezent culoarea a fost, în mare parte, curățată de calitățile ei simbolice fiind mai degrabă subordonată cerințelor funcționale și estetice. Odată cu dezvoltarea industriei chimice numărul de culori artificiale a crescut, depășind numărul de culori naturale, astfel încât se poate spune că omul de azi este mult mai dependent de culoare decât omul din trecut.

Efectele culorilor asupra stărilor emoționale și activității oamenilor au fost sesizate și studiate de multă vreme, demonstrându-se că, deși omul are o anumită reacție bio-fiziologică și emoțională primară la culoare, totuși nu se lasă dominat de aceasta, ci trece culoarea printr-un proces complex de percepție a ambientului.

În urma studiilor s-au decelat anumite preferințe sau respingeri ale culorilor în funcție de sex, vârstă sau situație socială, neajungându-se totuși la un numitor comun. Înțelesul ascuns perceput de la majoritatea culorilor este bazat pe elemente culturale specifice, politică, religie, mitologie, care poate traversa timpul și granițele culturale.

Individul reacționează, în principiu, similar la culoare însă mecanismul complex al percepției diferențiază și individualizează fiecare om.

Se pot evidenția anumite semnificații ale culorilor, anumite răspunsuri psihologice ale oamenilor:

Colour is present at every step in the daily life and activity of people: from the interior of each home to the city, from the colours of people's clothes to the colours of the shops, museums, exhibitions etc.

This article presents several examples of the chromatic rehabilitation (which accompanied inevitably the thermal rehabilitation) in Bucharest, Timișoara and Iași as well as a large scale chromatic experiment developed in Moscow. The aim of this paper is to highlight the importance of colour in the urban aesthetics.

The colour sends various messages: joy-sadness, cold-warm, quiet-agitation, anxiety-comfort, closeness-distance.

In the past the colour was used to symbolize the qualities of spirits and deities, the cosmic phenomena.

Currently the colour was mostly cleared of its symbolic qualities being rather subordinated to the functional and aesthetic requirements. Along with the development of the chemical industry, the number of artificial colours has increased, exceeding the number of natural colours, so that one can say that man today is more dependent to the colour that he was in the past.

The effects of colours on the human emotional states and activities were noticed and studied for a long time, showing that, although man has a certain primary bio-physical and emotional reaction to the colour, he isn't dominated by it yet, but he passes the colour through a complex process of perception of the environment.

The researches have revealed some preferences or rejections of colours according to sex, age or social status, however without reaching a common denominator. The hidden meaning of the most colours is based on specific cultural elements, politics, religion, mythology that can cross time and cultural boundaries.

Mainly, the individual reacts similar upon the colour but the complex mechanism of perception differentiates and individualizes each person.

Certain meanings of colours, certain psychological human responses can be highlighted:

Roșu este o culoare foarte *intensă și emoțională*, este o culoare *foarte vizibilă*; subliniază metabolismul uman, crește ritmul de respirație și tensiunea arterială.

Portocaliu este o culoare foarte caldă, astfel încât dă senzația de căldură; este o culoare foarte vizibilă, astfel încât este folosită pentru a atrage atenția asupra elementelor importante într-o compoziție.

Galben este culoarea soarelui, este asociat cu energia, produce un *efect de încălzire*. Atunci când este **utilizat prea mult**, galbenul are un *efect deranjant*. Galbenul este o culoare instabilă și spontană, astfel încât trebuie evitată folosirea ei atunci când se dorește sugerarea stabilității și siguranței.

Verde este culoarea naturii, el simbolizează creșterea, armonia; este cea mai odihnitoare culoare pentru ochiul uman; sugerează stabilitate și rezistență.

Albastru este asociat cu adâncimea și stabilitatea; este culoarea cerului și a mării.

Mov combină stabilitatea albastrului cu energia roșului; movul nu prea există în natură de aceea este deseori considerat a fi o culoare artificială.

Alb este considerat a fi culoarea perfecțiunii; înseamnă siguranță și curățenie.

Griul este atemporal, practic și solid, este asociat cu depresia și anxietatea, sugerează eleganță, înțelepciune, dar și poluare.

Maro este asociat cu pământul, cu naturalul și organicul, semnifică stabilitate, ordine, tradiție.

Negru are, de obicei, o conotație negativă; dă sentimentul de perspectivă și adâncime.

Cunoașterea semnificației culorilor este deosebit de importantă pentru un arhitect în demersul său de a răspunde atât cerințelor funcționale, cât și celor estetice.

Datorită multitudinii factorilor care influențează percepția asupra culorilor nu pot fi formulate rețete cu aplicație general valabilă, fiecare caz în parte necesitând un studiu atent în care să fie incluși toți factorii cu potențial de influență.

Red is a very intense and emotional colour, is a highly visible colour; it emphasizes the human metabolism, increases respiration rate and blood pressure.

Orange is a very hot colour, so that gives a feeling of warmth; it is a highly visible colour, so it is used to draw attention to the important elements of a composition.

Yellow is the colour of sun, it is associated with energy, producing a warming effect. When used too much yellow has a disturbing effect. Yellow is an unstable and spontaneous colour, so its use should be avoided when you want to suggest stability and safety.

Green is the colour of nature, it symbolizes growth, harmony, is the most restful colour for human eye; it suggests stability and endurance.

Blue is associated with depth and stability; it is the colour of sky and sea.

Purple combines the stability of blue with the energy of red; purple does not really exist in nature so it is often considered to be an artificial colour.

White is considered to be the colour of perfection; it means safety and cleanliness.

Gray is timeless, practical and solid, it is associated with depression and anxiety, it suggests elegance, wisdom and also pollution.

Brown is associated with the earth, with the natural and the organic; it means stability, order and tradition.

Black has usually a negative connotation; it gives a sense of perspective and depth.

The knowledge of the meaning of colours is very important for an architect in his attempt to meet both the functional and the aesthetical requirements.

Because of the multitude of factors that influence colour perception there can't be drawn up recipes of generally available application, each case requiring a careful study as to include all factors with potential influence.

Intervențiile la nivelul cromaticii urbane, fie că sunt construcții noi, fie că este vorba de reabilitări, trebuie realizate unitar, conform unui regulament rezultat în urma unor studii de percepție cromatică¹.

Programul național de reabilitare termică a blocurilor de locuințe, promovat de Ministerul Dezvoltării regionale și locuinței în colaborare cu autoritățile locale, a pus atât autoritățile locale, arhitecții, beneficiarii (locatarii în principal), cât și orașul, deopotrivă, în fața unei probleme: cum rezolvăm fațadele? Soluția s-a găsit, aparent: le colorăm! Astfel „mediul în care trăim se va înfrumuseța considerabil” se afirmă în broșura² elaborată de Ministerul Dezvoltării regionale și locuinței.

Acest program a condus către un experiment urban fără precedent în ultimii ani în România, în materie de culoare.

Licitațiile pentru reabilitarea termică s-au desfășurat în funcție de data de înscriere a imobilului de către asociația de proprietari în programul național de reabilitare termică, astfel încât pe un singur bulevard, de exemplu, au proiectat și executat mai multe societăți comerciale.

Alegerea culorii a rămas în sarcina proiectantului care a câștigat licitația, iar, în unele cazuri, asociația de proprietari a putut alege schema de aplicare a culorii, dar nu paleta cromatică.

Autoritățile locale, conform broșurii „Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe - Program național realizat în colaborare cu autoritățile administrației publice locale” realizate de Ministerul Dezvoltării regionale și locuinței aveau obligația de a coordona acest program.

1 Arhitectul Jean-Phillippe Lenclos, supranumit geograful culorii, este cel care a elaborat o metodologie de analiză a cromaticii clădirilor, ținând cont atât de percepție cât și de mediul înconjurător în care se află clădirea/clădirile studiate.

2 Broșura “Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe - Program național realizat în colaborare cu autoritățile administrației publice locale” - http://www.mdrl.ro/_documente/lucrari_publice/reabilitare_termica/brosura_reabilitare_termica.pdf

The interventions regarding the urban chromatics, being either new or old buildings, should be made uniformly, according to a regulation resulting from the studies of colour perception¹.

The National Program for thermal rehabilitation of apartment buildings promoted by the Ministry of Regional Development and Housing in collaboration with the local authorities, faced both the local authorities, architects, beneficiaries (mainly residents) and the city, a problem: how can we solve the façades? Apparently the solution has been found: let's colour them! Thus “our environment will be embellished considerably” says the brochure prepared by the Ministry of Regional Development and Housing.

This program led to an unprecedented urban colour experiment in the recent years in Romania.

The auctions for thermal rehabilitation were conducted according to the date of registration in this program of the building by the owners, so that on a single avenue, for example, have designed and executed several companies.

The choice of colour has remained the responsibility of the designer who won the auction and, in some cases, the association of owners could chose the implemented colour scheme, but not the colour palette.

The local authorities, according to the brochure “The Thermal Rehabilitation of apartment buildings - the National Program developed in collaboration with the local authorities”, made by the Ministry of Regional Development and Housing, had to coordinate this program.

1 The architect Jean-Phillippe Lenclos, surnamed the colour geographer, created a methodology for analysing the colour of buildings, taking into account the perception and the environment in which the studied building(s) are located.

Bulevardul Ion Mihalache, București / Ion Mihalache Boulevard, Bucharest
Sursa / Source: Arhivă personală / Personal archive

Realitatea a fost și este, din păcate, alta și se poate observa parcurgând orașul: numărul de culori alese pe un singur bulevard, precum și schemele cromatice, sunt egale cu numărul contractelor/societăților care au câștigat licitațiile.

Problema reabilitării blocurilor de locuințe este dezbătută la nivel declarativ de către autoritățile locale de multă vreme. Reabilitarea termică a venit ca o soluție la mai multe probleme: confort termic, eliminarea riscului de prăbușire a tencuielii de pe fațade și o îmbunătățire a acestui gri uniform al fațadelor îmbătrânite.

Deși marea majoritate a oamenilor, atât arhitecți cât și locuitori, nu se aștepta ca reabilitarea termică să producă aceste culori extrem de vii alăturate cel puțin curios, totuși, în ciuda policromiei foarte variate de la un bloc la altul, reabilitarea cromatică a fost acceptată tacit de către locuitori deoarece a rezolvat cel puțin parțial problemele existente, înlăturând aspectul prăfuit și tern al blocurilor și înlocuindu-l cu unul vesel colorat.

Desigur, punctual, nu ar fi fost o problemă. Însă coloritul vesel s-a extins la nivel urban, transformându-se într-un haos cromatic.

The reality was and unfortunately is different and that can be seen when going through the city: the number of colours chosen to be put on the buildings situated on a single avenue, as well as the colour schemes, are equal to the number of contracts / companies who have won the tenders.

The problem of rehabilitation of the apartment buildings is discussed in statements for a long time by the local authorities. The thermal rehabilitation came as a solution to several problems: the thermal comfort, the elimination of the risk of the falling plaster on façades and the refresh of this uniform gray of the aged façades. Although most people, both architects and residents, weren't expecting that the thermal rehabilitation will produce extremely vivid colours joined at least curious, however, despite the polychromy very variable from one building to another, the chromatic rehabilitation was tacitly accepted by the residents because it partially solved at least the existing problems, removing the dusty and dull appearance of the buildings and replacing it with a cheerful coloured one.

Of course, punctually it wouldn't be a problem. But the cheerful colour spread at the urban scale, turning into a chromatic chaos.

Bloc reabilitat termic, str. gen. Ștefan Burileanu,
(cartier Aviației, București) /
Thermal rehabilitated block of flats, gen. Ștefan Burileanu Street

Bloc reabilitat termic, Bulevardul Ion Mihalache /
*Thermal rehabilitated block of flats,
Ion Mihalache Boulevard, Bucharest*

Bloc reabilitat termic, str. Turda
/ *Thermal rehabilitated block of
flats, Turda Street, Bucharest*

Bloc reabilitat termic, Calea Griviței
/ *Thermal rehabilitated block of flats,
Griviței Road, Bucharest*

Sursa / *Source: Arhiva personală / Personal Archive*

„TU CUM ÎL VEZI? MĂRĂȘTI NR. 1 ȘI 2” / “HOW DO YOU SEE IT? MĂRĂȘTI NO. 1 AND 2”,
Concurs de proiecte de tratare cromatică a fațadelor, Timișoara /
Project competition for the chromatic treatment of facades, Timișoara

Tu cum îl vezi? Mărăști nr. 1 și 2
concurs de proiecte

Experiența orașelor românești în ceea ce privește reabilitarea cromatică este extrem de diferită. Dacă în cazul Bucureștiului reabilitarea cromatică s-a făcut fără a avea un studiu cromatic și, implicit, fără a avea un regulament cromatic și fără o coordonare atentă a autorităților locale, în Timișoara, Primăria Municipiului Timișoara împreună cu Asociația Peisagiștilor din România a organizat în 2009 un concurs de proiecte de tratare cromatică a blocurilor dintr-o zonă sub numele „Tu cum îl vezi? Mărăști nr. 1 și 2”.

Cele 5 proiecte finaliste au propus variante diferite însă cu un accent pe „integrarea armonioasă a imobilului reabilitat termic și estetic în contextul pieței istorice baroce”.

Tu cum îl vezi? Mărăști nr. 1 și 2
concurs de proiecte

The experience of the Romanian cities regarding the chromatic rehabilitation is very different. In Bucharest the rehabilitation was made without a colour study and thus without a regulation of the use of colour and also without a careful coordination of the local authorities but, in Timișoara, the City Hall together with the Association of Landscape Architects of Romania organized in 2009 a design competition for the chromatic treatment of the facades of the blocks of flats from an area, contest called “How do you see it? Mărăști no. 1 and 2”.

The five finalists have proposed different versions but with an emphasis on the “harmonious integration of thermal and aesthetic rehabilitated building in the context of the historical Baroque place”.

Tu cum îl vezi? Mărăști nr. 1 și 2
concurs de proiecte

Cele 5 proiecte finaliste ale concursului „Tu cum îl vezi? Mărăști nr. 1 și 2” / The five projects of the “How do you see it? Mărăști no. 1 and 2” contest

Sursa / Source : <http://susverdeletm.blogspot.com/2009/12/tu-cum-il-vezi-marasti-nr1-si-2-faza.html>

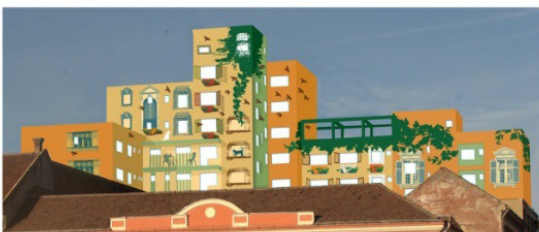
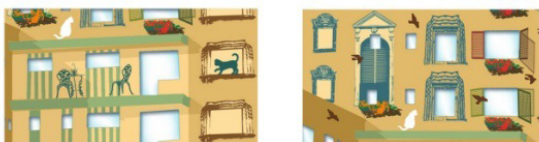
Aspectul semnificativ al acestui concurs de soluții îl constituie faptul că li s-a solicitat concurenților punerea în context a soluțiilor lor, utilizând colaje fotografice. Acest lucru subliniază faptul că un anumit gest cromatic nu poate fi făcut doar la planșetă, el trebuie privit și analizat în contextul mult mai larg al amplasării clădirii în zonă și al influenței asupra percepției.

Tu cum îl vezi? Mărăști nr. 1 și 2
concurs de proiecte

The significant aspect of this design contest is that contestants were required to put their solutions in the context, using photographic collages. This underlines the fact that a chromatic gesture can't be made only at the drawing board, it has to be seen and analyzed in the wider context of the building location and its influence on the perception.

Tu cum îl vezi? Mărăști nr. 1 și 2
concurs de proiecte

CARTIERUL TĂTĂRAȘI, IAȘI / TĂTĂRAȘI NEIGHBOURHOOD, IAȘI

În Iași, în cartierul Tătărași, în perioada 2003-2006, câteva dintre blocuri (blocul 354, blocul Hanciuc nr. 20, și blocul Han Tătar nr. 16, de pe esplanada Oancea) au făcut parte dintr-un experiment cromatic condus de artiști din cadrul asociației „Vector” și de cadre didactice de la Universitatea „George Enescu” - Iași, în cadrul proiectului „cARTier” finanțat de Swiss Cultural Programme Romania- Pro Helvetia, realizând pe fațadele blocurilor o serie de peisaje.

Locuitorii, deși între timp s-au obișnuit, nu au reacționat pozitiv la acest experiment, declarând că ar prefera o cromatică unitară, în câteva tonuri, nu cu peisaje.

Peisajele sunt relativ discrete, obținându-se mai degrabă o oarecare identitate la nivelul cartierului, și nu o reabilitare cromatică propriu-zisă.

In Iași, during 2003-2006, some of the blocks of flats from the Tătărași district (354 block, Hanciuc block no. 20 and Tartar Han block no. 16 on the Oancea esplanade) were part of an experiment led by some artists from the “Vector” association and teachers from the “George Enescu” University - Iași, within the pale of the “cARTier” project funded by the Swiss Cultural Programme Romania - Pro Helvetia, creating on the blocks’ façades a series of landscapes.

The residents, although they meanwhile have become accustomed to this experiment, did not react positively to it, stating that they would prefer a uniform colour in several shades, not landscapes.

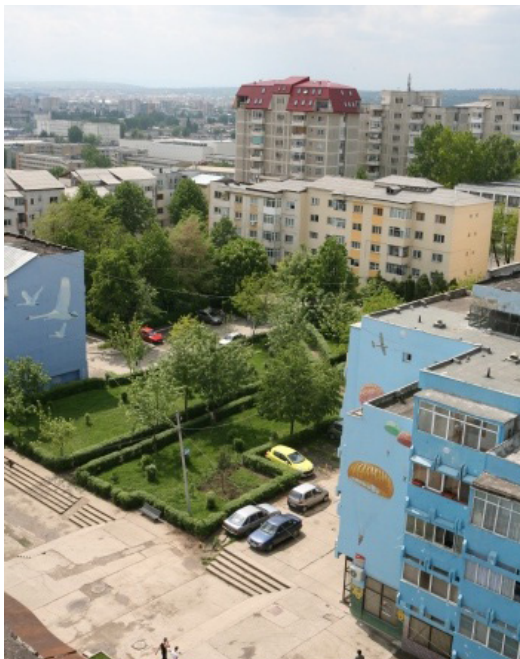
The landscapes are relatively discrete, rather achieving some identity in the neighbourhood, not an actual chromatic rehabilitation.

Fațade ale blocurilor din cartierul Tătărași, Iași / Facades in Tătărași neighbourhood, Iași

Sursa / Source: Atelierul de fotografie

<http://www.evz.ro/detalii/stiri/experiment-de-culoare-la-iasi-886766.html#ixzz1mGFPIOG4>

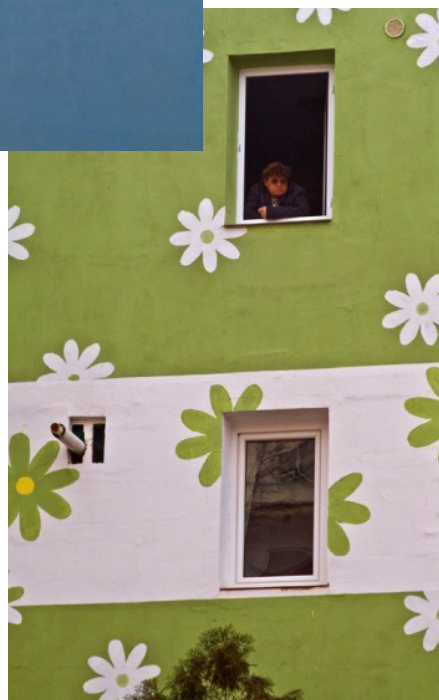

Fațade ale blocurilor din cartierul Tătărași, Iași / *Facades in Tătărași neighbourhood, Iași*

http://3.bp.blogspot.com/_1SrQ2Fu8vlg/R8xLdAL4GtI/AAAAAAAAApl/2q4OZtaCNk8/s1600-h/_MG_4901.jpg

http://2.bp.blogspot.com/_1SrQ2Fu8vlg/R8xMQwL4G0I/AAAAAAAAAQ/GTMkvbajeJI/s1600-h/_MG_4859.jpg

<https://ofsdiss.wordpress.com/2011/03/15/iasul-in-imagini-de-primavara-2/esplanada-oancea-03-2/>

CARTIERUL RAMENSKOYE, MOSCOVA / RAMENSKOYE NEIGHBOURHOOD, MOSCOW

Desfășurare panoramică a cartierului Ramenskoye, Moscova - fotografie de Sturman

Sursa / Source: <http://englishrussia.com/2006/12/23/real-urban-art/>

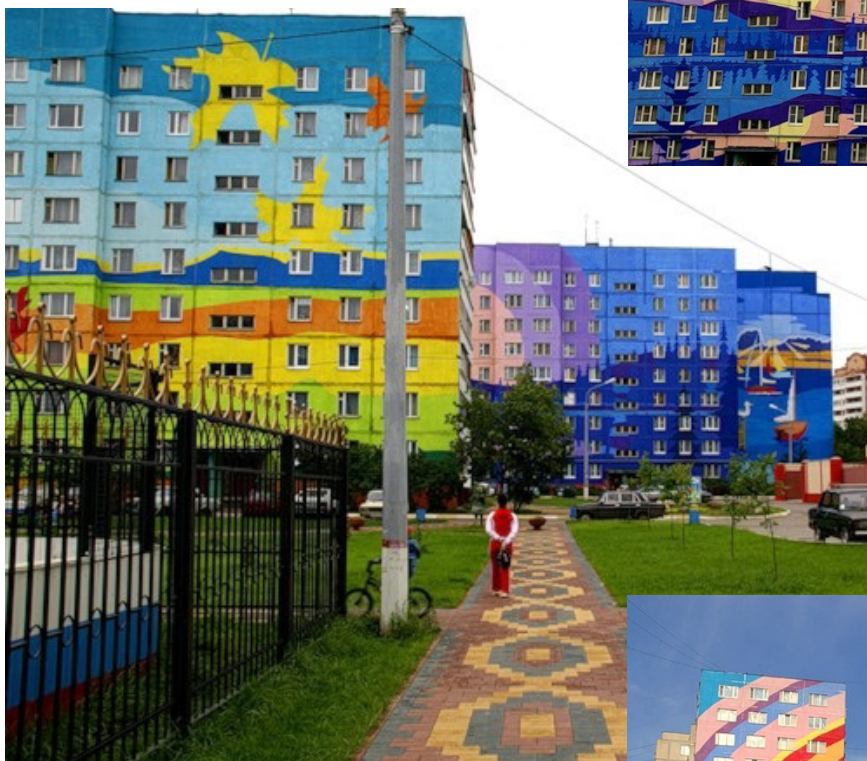
Cartierul Ramenskoye din Moscova este poate experimentul cromatic cel mai interesant și de mari proporții, blocurile fiind suportul unui peisaj artificial. Culorile vii utilizate precum și peisajele alese accentuează sentimentul de poluare cromatică. Aspectul pozitiv al acestei reabilitări cromatice îl poate constitui crearea unei identități a zonei, precum și creșterea atracției turistice în această zonă/cartier. Pe de altă parte acest colorit creează o stare de confuzie, de disconfort vizual și chiar de alienare. Este un experiment cromatic dus la extrem.

The Ramenskoye neighbourhood in Moscow is perhaps the most interesting and large-scale chromatic experiment, the blocks of flats being the support of an artificial landscape.

The vivid colours they used and the landscapes they chose emphasize the feeling of chromatic pollution. The positive aspect of this colour rehabilitation could be the creation of an identity of the area and the increase of the tourist attraction in this area / neighborhood.

On the other hand, that colouring creates confusion, visual discomfort and even alienation. It is an extreme chromatic experiment.

Blocuri din cartierul Ramenskoye,
Moscova. Fotografii de Qyo /
*Blocks of flats in Ramenskoye
neighbourhood, Moscow.*
Photographer: Qyo
Sursa / Source: [http://fotki.yandex.
ru/users/qyo/view/2338/?page=1](http://fotki.yandex.ru/users/qyo/view/2338/?page=1)

Exemple de cromatică urbană sau graffiti urban se pot regăsi în întreaga lume, însă ele sunt realizate ca accente, punctual, nu sunt general valabile la nivelul întregului oraș.

Imobil realizat de Hundertwasser în districtul Löwengasse, Viena / Building made by Hundertwasser in Löwengasse district, Vienna
Sursa / Source: <http://katalindrake.wordpress.com/2009/08/06/amazing-world-of-hundertwasser>

Imobil în Berlin / Berlin Building
Photo source: <http://www.cinemarx.ro/stiri>
sursa foto - <http://www.cinemarx.ro/stiri>

Examples of urban chromatics or urban graffiti can be found worldwide, but they are made as accents, punctually, not generally applicable to the whole city.

Patru artiste au pictat, timp de patru luni, mai multe blocuri din Champol, suburbie a orașului Chartres, Franța / Four artists painted in four months a few buildings in Champol, Chartres, France
Sursa / Source: foto - <http://www.evz.ro/detalii/stiri/blocuri-care-zambesc-trecatorilor-886660.html#ixzz1mGFpNQch>

Bloc din cartierul Gilamont, Vevey, lângă reședința în care Charlie Chaplin și-a petrecut ultimii ani din viață / Block of flats in Gilamont, swiss town Vevey, near the residence where Charlie Chaplin lived in his last years
Sursa / Source: <http://pamoyo.com/tag/street-artcinema/orasul-in-care-charlie-chaplin-a-murit-il-omagiaza-cu-fresce-pe-cladiri/>

Reabilitarea termică în România a contribuit și la reabilitarea cromatică a blocurilor de locuințe.

Reabilitarea cromatică care însoțește inevitabil reabilitarea termică pare că nu a fost luată în calcul de autorități, problema esteticii urbane, a coerenței la nivelul imaginii urbane, a fost uitată.

În multe orașe, printre care și București, reabilitarea cromatică nu a fost coordonată la nivelul autorităților locale, astfel încât fiecare societate comercială executantă și-a impus o anumită culoare și o anumită schemă cromatică în funcție de preferințele arhitectului care a proiectat.

Dacă în Italia cromatica este atent supravegheată de către autorități, în România ea a fost lăsată la latitudinea fiecărui proiectant și/sau beneficiar, atât în ceea ce privește construcțiile noi cât și în ceea ce privește reabilitările.

Intenția acestei lucrări nu este de a promova o culoare unitară, uniformă și monotonă, general valabilă, ci de a atrage atenția asupra importanței culorii la nivelul esteticii urbane.

Nu trebuie exclusă de la bun început folosirea culorilor vii (Burano este poate cel mai bun exemplu de cromatică intensă și, de ce nu, chiar armonioasă) sau realizarea de peisaje/graffiti urban pe clădiri.

De asemenea nu ar trebui exclusă utilizarea materialelor naturale în sublinierea unei volumetrii, a unui accent sau pentru a crea anumite senzații/sentimente celor care parcurg spațiul urban.

Este necesară realizarea unui studiu de cromatică la nivel urban care să includă, pe lângă monumente și zone protejate, și restul orașului, cu blocuri de locuințe și locuințe individuale, clădiri de birouri, hoteluri, clădiri publice, etc. precum și, în urma studiului, elaborarea unui regulament cromatic diferențiat pe zone.

Necoordonarea evoluției orașului și din punct de vedere cromatic va conduce, inevitabil, la poluare cromatică, la haos cromatic, la senzația de disconfort vizual și psihic a locuitorilor și/sau a celor care parcurg spațiul.

Imaginea urbană nu este un moft, nu este ceva nesemnificativ, este un element esențial al oricărui oraș.

The thermal rehabilitation in Romania contributed also to the chromatic rehabilitation of blocks of flats. It seems that this chromatic rehabilitation, that is inevitably accompanying the thermal rehabilitation, was not taken into account by the authorities, the urban aesthetics problem, the coherence of the urban image being forgotten.

In many cities, including Bucharest, the chromatic rehabilitation was not coordinated by the local authorities, so that each construction company has imposed a certain color and a certain color scheme to suit the architect who designed preferences.

If in Italy the colour is carefully supervised by the authorities, in Romania it was left up to each designer and / or beneficiary, both in terms of new constructions and in the rehabilitation of the old ones.

The intention of this paper is not to promote a uniform and monotonous colour, generally valid, but to highlight the importance of colour in the urban aesthetics.

It shouldn't be excluded from the outset the use of vivid colours (Burano is perhaps the best example of intense color, and also harmonious) or the making of landscapes / urban graffiti on buildings.

It also should not be excluded the use of natural materials to highlight a volumetry, an accent or to create certain feelings / emotions of those who go through the urban space.

It is necessary to create a study of the urban colour including, in addition to the monuments and the protected areas, the rest of the city, with blocks of flats and individual houses, office buildings, hotels, public buildings, etc. and, following this study, the drafting of a chromatic regulation differentiated by urban areas.

The lack of coordination of the evolution of the town in terms of colour will lead inevitably to chromatic pollution, chromatic chaos, to the visual and psychological discomfort of residents and / or those undergoing the urban space.

The urban image is not a fad, it is not insignificant, is an essential element of each city.

Bibliografie / Bibliography

BOERI, Cristina, A perceptual approach to the urban colour reading, Colour and Light in *Architecture_First International Conference_Proceedings*, 2010

CONSTANTIN, Paul, *Culoare, artă, ambient*, ed. Meridiane, București, 1979

GOLU, Mihai, DICU, Aurel, *Culoare și comportament*, ed. Scrisul Românesc, Craiova, 1974

LENCLOS Jean-Philippe, LENCLOS, Dominique, *Colors of the world. A geography of color*, ed. W.W. Norton & Company, New York, 2004

***Ministerul Dezvoltării regionale și locuinței - Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe - Program național realizat în colaborare cu autoritățile administrației publice locale”

sursă broșură http://www.mdrl.ro/_documente/lucrari_publice/reabilitare_termica/brosura_reabilitare_termica.pdf